

[Bundvad.]

såvidt jeg kan se, tilstede. Jeg vil bemærke, at lukkeloven ikke pålægger forretningerne at holde åbent, men kun siger, hvornår man senest skal lukke. De kan derfor godt lukke tidligere end på de tidspunkter, der er fastsat i loven.

Heroverfor vil man måske hævde, at vi kan vedtage en tvangsåbningsbestemmelse. Dette vil i sig selv være betænkeligt, men bortset herfra må man vistnok forudse, at handels- og kontormedhjælpernes organisation før eller senere ad organisationsmæssig vej vil opnå weekend, hvorfor en tvangsbestemmelse under de omstændigheder ensidigt vil gå ud over forretningernes indehavere, og det kan ikke være meningen.

Jeg tror, man roligt kan sige, at forholdene endnu ikke er så afklarede, at man i dag kan sige afgørende ja eller nej til tidlig lukning om lørdagen. Heldigvis er der jo heller ingen, der forlanger, at vi skal tage stilling i dag. Den nye lov skal jo først træde i kraft den 1. april, og forholdene kan forhåbentlig afklares forinden. Jeg mener det derfor rigtigt, at det kommende udvalg straks går i gang med en gennemgang af forslaget's øvrige bestemmelser og søger dem gjort færdige, medens vi — for at bruge en vending af det ærede medlem hr. Aksel Møller — sætter en parentes om weekendspørgsmålet. Parentesen kan så drøftes på et senere tidspunkt, når vi mener at have et bedre overblik over forholdene. Jeg tror, at vi på den måde kommer retfærdigheden nærmest.

Jeg anbefaler forslaget til velvillig behandling.

N. Chr. Christensen: Det er nu tredje gang i løbet af et par år, at vi skal behandle lukkeloven, men denne gang med et videre sigte, idet det jo efter det forelagte forslag stort set drejer sig om at gøre den krigsprægede lukkelov — dog med hensyntagen til enkelte af de ændringer, som lukkelovsudvalget har foreslået — permanent. Der er, som jeg nævnte, visse ændringer, visse undtagelsesbestemmelser vedrørende bl. a. salg af medicinalvarer, vedrørende kiosker, som dog ikke får alle deres ønsker opfyldt, vedrørende chokolade og sukkervarer, iskrem m. m., salg af aviser som gadehandel, salg af fersk fisk, proviantering af fiskerfartøjer, salg af naturalieprodukter af eget jordbrug og salg

fra automat, derunder smørrebrødssalg fra automat. Vedrørende disse handelsformer gøres der undtagelser, de skal ikke ind under de almindelige lukkelovsbestemmelser. Men ellers går loven, hvad hovedsynspunktet angår, stort set ud på, at den midlertidige lukkelov med forbud mod lørdagshandel efter kl. 14, med fredagshandel til kl. 20 og handel de øvrige søgnedage til kl. 17.30 nu skal gøres permanent.

Vi får, hvis lovforslaget ophøjes til lov, tidligere lukketid end i vore skandinaviske broderlande og tidligere lukketid end i noget andet land i Europa. Vi får for det ene fag, butikshandelen, hvad der ikke findes for andre fag, lovfæstet lukketid, som ikke alene skal omfatte medarbejderne i forretningerne, men også forretningernes indehavere, uanset om det er store eller små forretninger. Hvis det kniber for en lille forretningsmand at få indtægterne til at følge trop med udgifterne, som dog ligger så nogenlunde fast, så vil det ved lov være forbudt ham at forøge disse indtægter ved salg udover de i lovgivningen fastsatte lukketider. På dette område er der ingen mulighed for frihed i næringslivet.

At handels- og kontormedhjælperorganisationen ønsker en sådan udvikling, er forståeligt, men at også købmandsorganisationerne stiller sig bag den tidligere tvangslukning og derved vanskeliggør det for forbrugerne at gøre indkøb til søndagen, det kan i hvert tilfælde nok vække betænkelighed og vække til en vis eftertanke. Mon man helt har overvejet konsekvenserne af, at dette erhverv ikke, som andre erhverv, prøver på at lade deres organisationer ordne dette spørgsmål, men i stedet er gået til lovgivningsmagten. Nu får man jo nok — stadig under forudsætning af at lovforslaget gennemføres for dets vigtigste områders vedkommende — kl. 14-lukning om lørdagen gennemført, men samtidig lovfæstes monopolhandelen på visse områder og en slags, jeg ved ikke om man kan kalde det arbejdspligt.

Kollektiv ferielukning forbydes efter § 14, og det samme gælder kollektiv butikslukning i en eller flere ugedage. Det vil dog ikke sige, at der er forbud imod f. eks. at lukke kl. 13 eller måske endda tidligere, men uanset om der er noget at handle med, skal der holdes åbent på alle søgnedage. Jeg indrømmer, at det er en radikal måde at bringe luk-